

Slovenská technická univerzita v Bratislave
Fakulta informatiky a informačných technológií
Ilkovičova 2, 842 16, Bratislava

PKS Zadanie 2 – UDP komunikátor

Fedor Viest

Termín odovzdania: 8.12.2021

Prednášajúci: prof. Ing. Ivan Kotuliak, PhD.

Cvičiaci: Ing. Lukáš Mastil'ak

Obsah

Zadanie	3
Návrh hlavičky	4
Typ správy (1B)	4
Číslo packetu (3B)	4
Checksum (4B)	5
ARQ metóda	6
Keep Alive metóda	6
Dôležité knižnice a funkcie	6
Flowchart	7
Zmeny oproti návrhu	10
Fungovanie programu	11
Začatie komunikácie	11
Klient	11
Funkcia client()	11
Send_message()	12
Ako používať klient stranu	13
Server:	14
Receive_data()	14
Ako používať server stranu	15
Použité knižnice	16
Flowchart	16
Wireshark	19

Zadanie

Navrhните a implementujte program s použitím vlastného protokolu nad protokolom UDP (User Datagram Protocol) transportnej vrstvy sieťového modelu TCP/IP. Program umožní komunikáciu dvoch účastníkov v lokálnej sieti Ethernet, teda prenos textových správ a ľubovoľného súboru medzi počítačmi (uzlami).

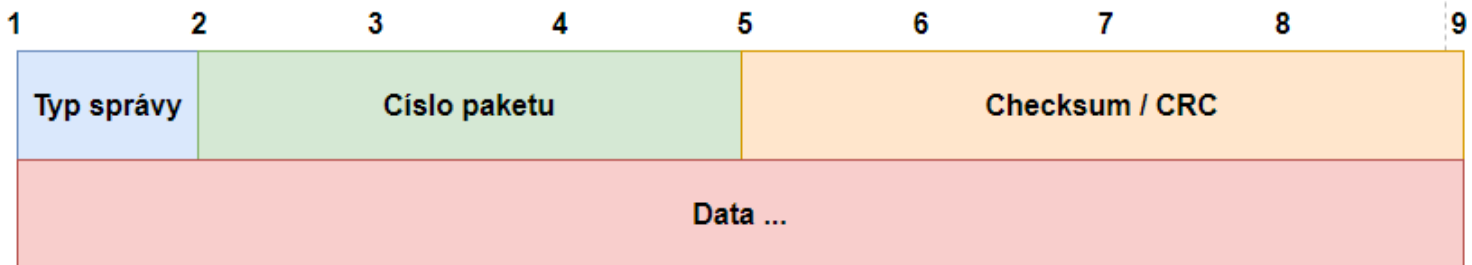
Program bude pozostávať z dvoch častí – vysielacej a prijímacej. Vysielací uzol pošle súbor inému uzlu v sieti. Predpokladá sa, že v sieti dochádza k stratám dát. Ak je posielaný súbor väčší, ako používateľom definovaná max. veľkosť fragmentu, vysielajúca strana rozloží súbor na menšie časti - fragmenty, ktoré pošle samostatne. Maximálnu veľkosť fragmentu musí mať používateľ možnosť nastaviť takú, aby neboli znova fragmentované na linkovej vrstve.

Ak je súbor poslaný ako postupnosť fragmentov, cieľový uzol vypíše správu o prijatí fragmentu s jeho poradím a či bol prenesený bez chýb. Po prijatí celého súboru na cieľovom uzle tento zobrazí správu o jeho prijatí a absolútnu cestu, kam bol prijatý súbor uložený.

Program musí obsahovať kontrolu chýb pri komunikácii a znovuvyžiadanie chybných fragmentov, vrátane pozitívneho aj negatívneho potvrdenia. Po prenesení prvého súboru pri nečinnosti komunikátor automaticky odošle paket pre udržanie spojenia každých 5-20s pokiaľ používateľ neukončí spojenie. Odporúčame riešiť cez vlastne definované signalizačné správy.

Program bude implementovaný v jazyku Python, kvôli ľahkej prístupnosti k pamäti a množstvu preddefinovaných funkcií, ktoré mi v konečnom dôsledku ušetria čas.

Návrh hlavičky

Typ správy (1B)

V tejto časti hlavičky sa nachádza informácia o aký typ správy ide. Správy sú reprezentované ako čísla v decimálnom formáte

- **0 – INIT** - Začiatok komunikácie
- **1 – MSG** - Inicializácia posielania správy, posiela klient serveru
- **2 – FILE** - Inicializácia posielania súboru, posiela klient serveru
- **3 – ACK** – potvrdenie o doručení packetu, posiela server klientovi
- **4 – NACK** – potvrdenie o doručení packetu s chybou, posiela server klientovi
- **5 – KPA** - Keep alive
- **6 – SWAP** – Výmena rolí
- **7 – END** - Ukončenie komunikácie

Číslo packetu (3B)

V tomto poli sa nachádza poradové číslo packetu. Zvolil som veľkosť 3B, lebo je potrebné preniesť 2MB súbor

Checksum (4B)

Na výpočet checksum som sa rozhodol použiť metódu **crc32** z knižnice **zlib**. Táto funkcia využíva 32 bitový polynóm vo formáte:

$x^{32} + x^{26} + x^{23} + x^{22} + x^{16} + x^{12} + x^{11} + x^{10} + x^8 + x^7 + x^5 + x^4 + x^2 + x^1 + 1$, čo v binárnom formáte vyzerá takto:

1 0000 0100 1100 0001 0001 1101 1011 0111

Tento polynóm sa využíva na XOR so vstupom. V metóde crc sa využíva binárny posun vľavo a XOR.

Algorithmus:

1. Obráť vstup
2. Pridaj nakoniec 32 núl
3. XOR s 0xFFFFFFFF
4. XOR s polynómom, ak je prvý bit 1
5. Bitshift vľavo a posun celého čísla vpravo
6. Opakuj 4-5 pokým prvých 8 bitov nie je 0
7. XOR s 0xFFFFFFFF
8. Obráť vstup

[illegible]

Najväčšia veľkosť fragmentu môže byť 1463B, lebo:

$$1518 - 18(eth2) - 20(ip) - 8(udp) - 8(moja\ hlavička) = 1464 \text{ bajtov}$$

ARQ metóda

Ako ARQ metódu som si vybral **Stop-and-Wait (Bloková metóda)**. Klient vždy čaká na ACK od servera aby poslal ďalší packet. Pokiaľ server pošle NACK, klient odošle packet znova, až pokiaľ odpoveď servera nebude ACK, čiže packet dostal v poriadku.

Keep Alive metóda

V prípade nečinnosti na strane klienta, program prejde do fázy pre udržanie spojenia. Najprv klient pošle serveru správu **KPA**, následne v danom intervale (každých 5/10 sekúnd) server pošle **ACK** správu klientovi.

Dôležité knižnice a funkcie

Nižšie je zoznam knižníc a niektorých funkcií, ktoré určite použijem. Tento zoznam sa ešte určite rozrastie

Knižnice:

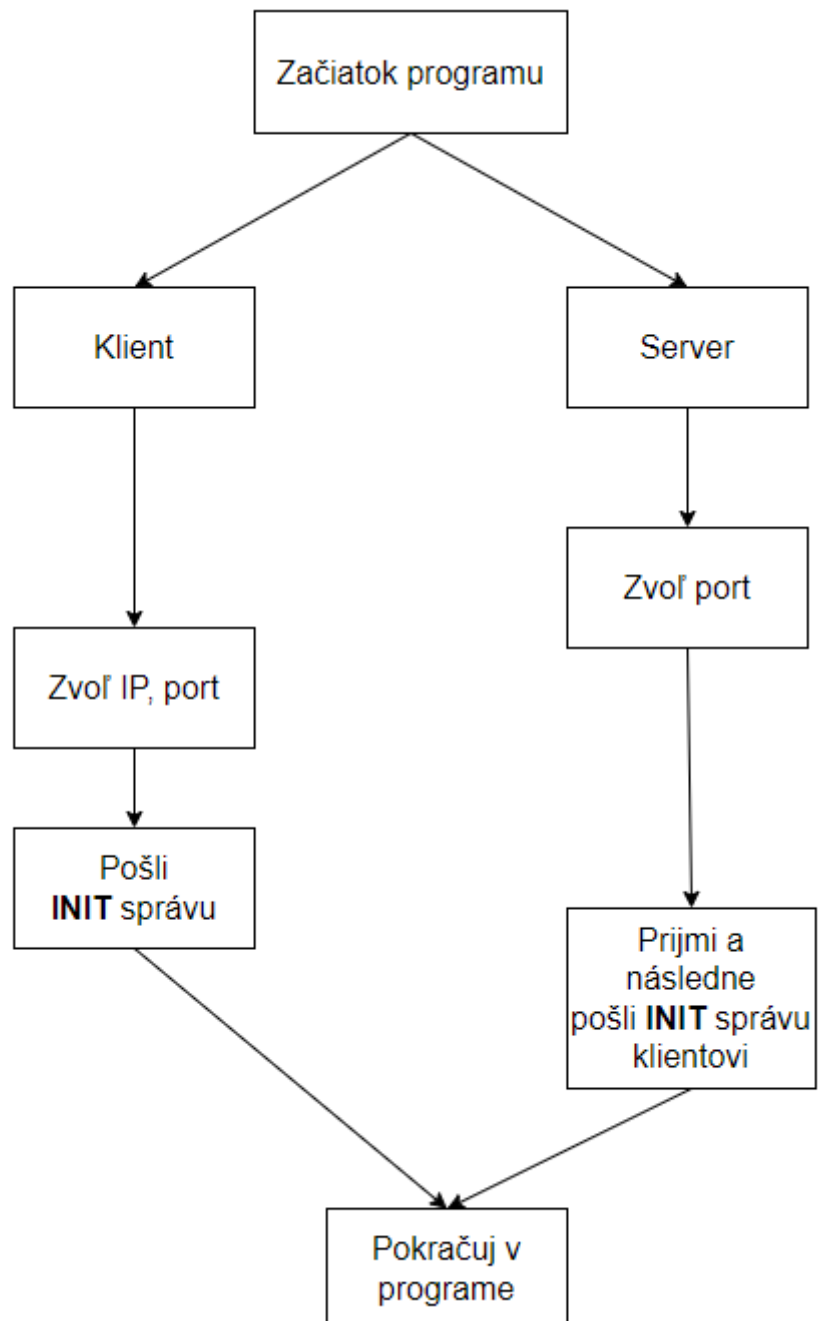
- Socket
- Zlib
- Threading

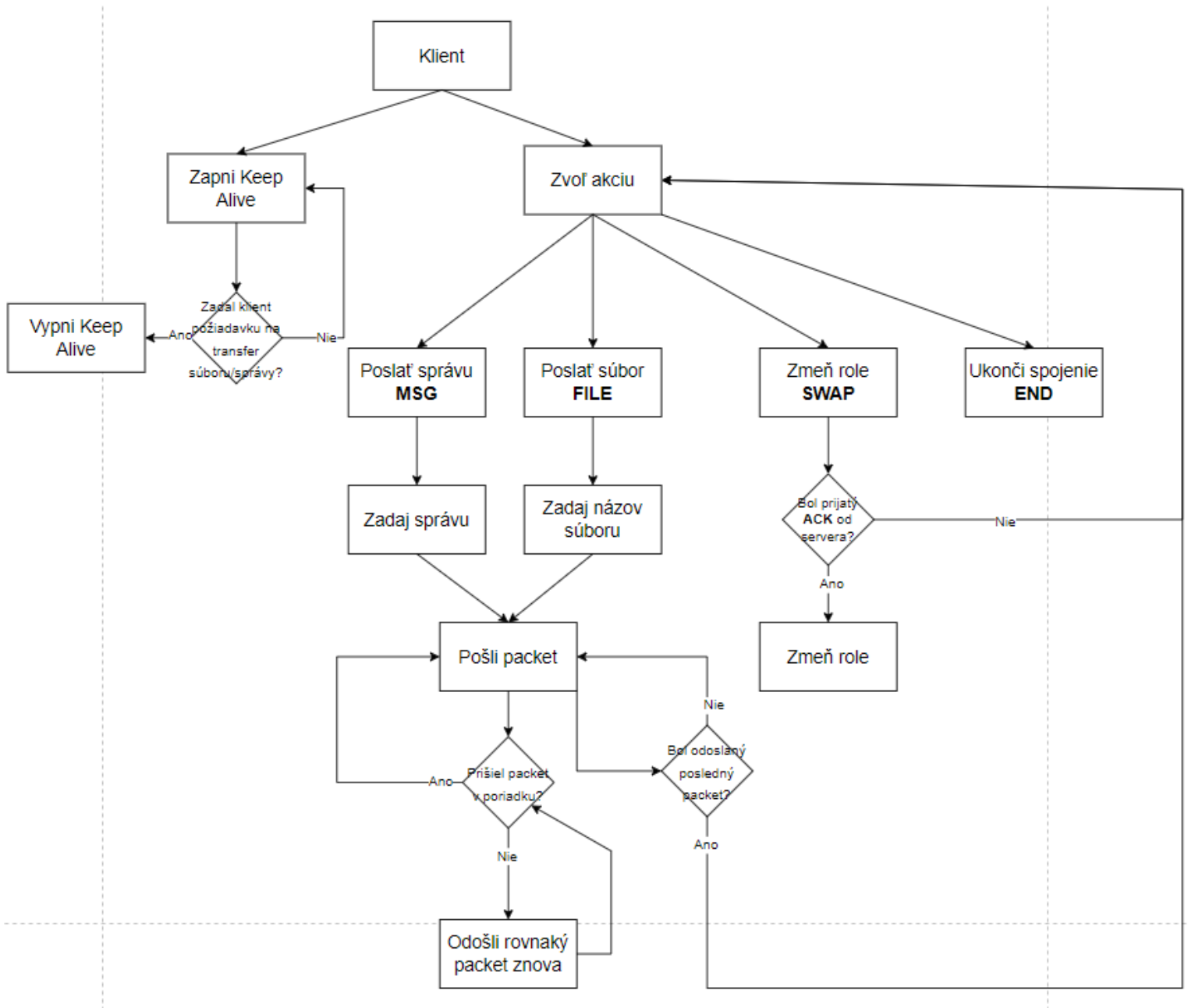
Funckie:

- sendto() – funkcia z knižnice socket, pošle dáta
- recvfrom() – funkcia z knižnice socket, prijme dáta
- crc32() – funkcia z knižnice zlib, vypočíta checksum 32 bitov dlhý

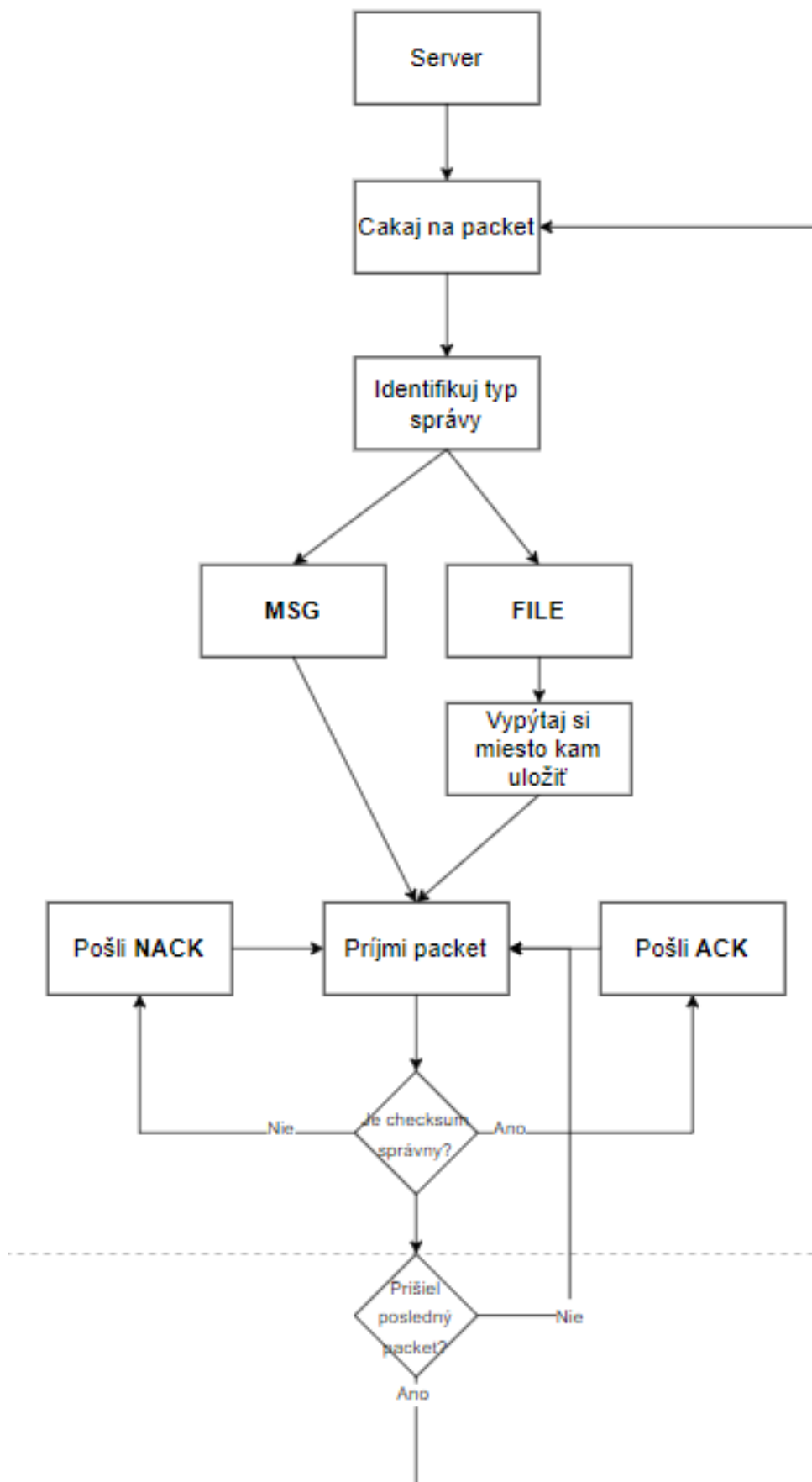
V programe použijem vlastné funkcie na poslanie správy/súboru a ďalšie pomocné, v prípade potreby, keep alive budem riešiť v novom threade.

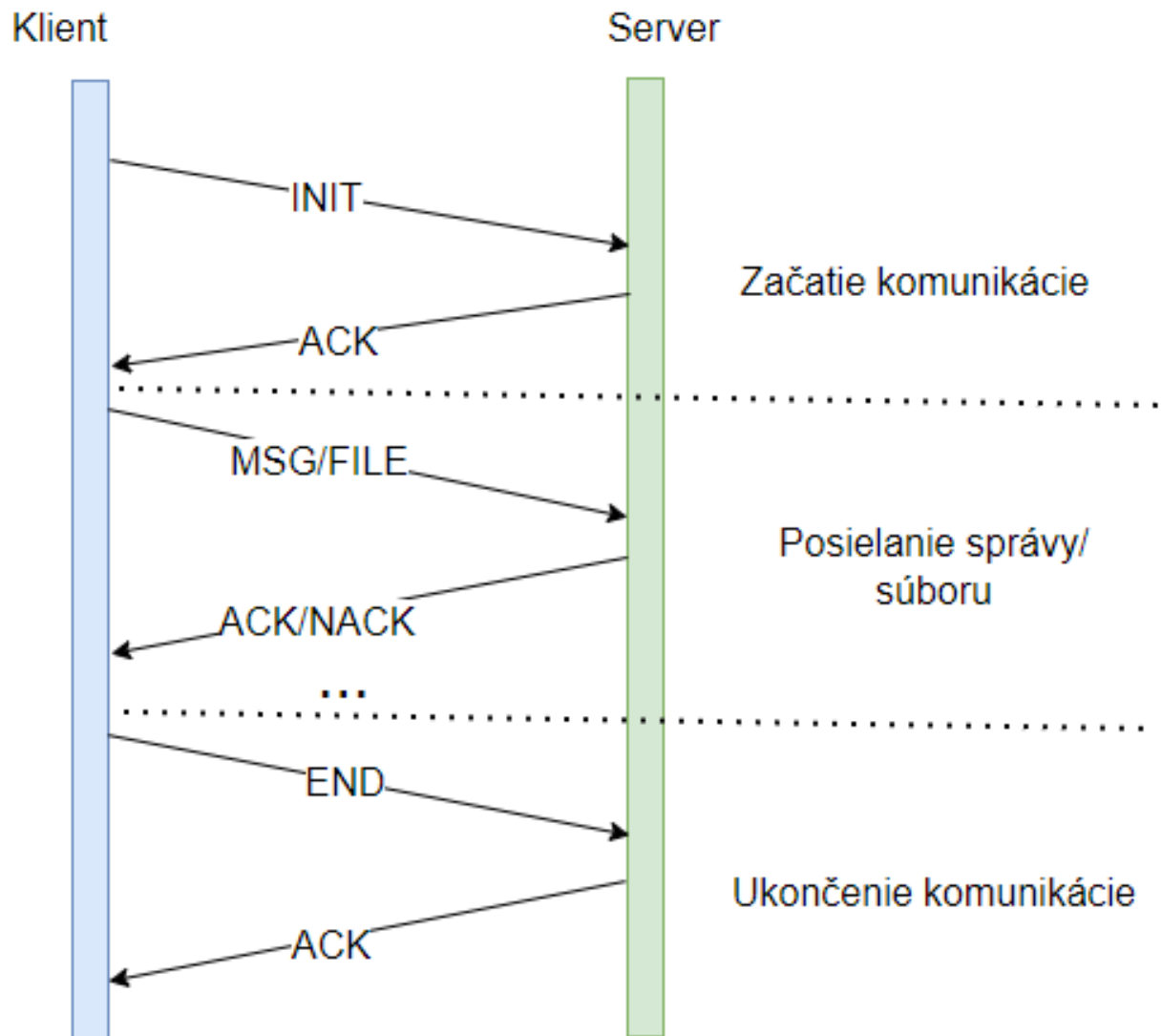
Flowchart

Zmeny oproti návrhu

- Keep Alive správy sa posielajú každých 5 sekúnd. Pričom klient pošle KPA správu serveru a server odpovedá správou ACK.
- Pridanie nových použitých knižníc.
- Zmeny vo flowchartoch a pridanie ďalších flowchartov

Fungovanie programu

Začatie komunikácie

Najprv si program od používateľa vypýta ip a port v prípade klienta a port v prípade servera. Komunikácia medzi serverom a klientom sa začína 2-way handshake, pričom klient pošle serveru inicializačnú správu a čaká pokým server pošle ACK.

Klient

Pre klient stranu program používa funkcie **client()**, **send_message()**, **swap()**, **keep_alive()**, **end_connection()**

Funkcia client()

V tejto funkcii si používateľ vyberá, čo chce spraviť. Má možnosti poslať správu, poslať súbor, vymeniť role, alebo ukončiť spojenie. Klient podľa tohto pošle serveru typ správy a čaká na ACK od servera.

Posielanie správy: Program si vypýta veľkosť fragmentu a či chce správu poslať s chybami a následne správu, ktorú chce používateľ poslať. Program si sám vypočíta počet fragmentov, ktoré treba poslať. Pošle typ správy a celkový počet fragmentov serveru v hlavičke a čaká na ACK. V prípade, že prišiel prechádza do funkcie **send_message()**.

Posielanie súboru: V tomto prípade je jediný rozdiel oproti posielaniu správy, že si program vypýta názov súboru, ak je potrebné aj cestu k nemu a pri odosielaní packetu serveru do dátovej časti pridá názov súboru.

Výmena rolí: Klient pošle správu o výmene serveru a čaká na ACK. Ak príde prechádza do funkcie **swap()**.

Keep Alive: Keep alive v programe riešim v threade, pričom nastavujem eventy. V prípade, že KeepAlive event je nastavený(is_set), program vie, že má posilať keep

alive správy a očakávať ACK, v prípade, že nie je nastavený(clear) neposiela keep alive správy. V prípade, že sa spojenie preruší, nastaví sa end_event a vtedy program vie, že má ukončiť thread.

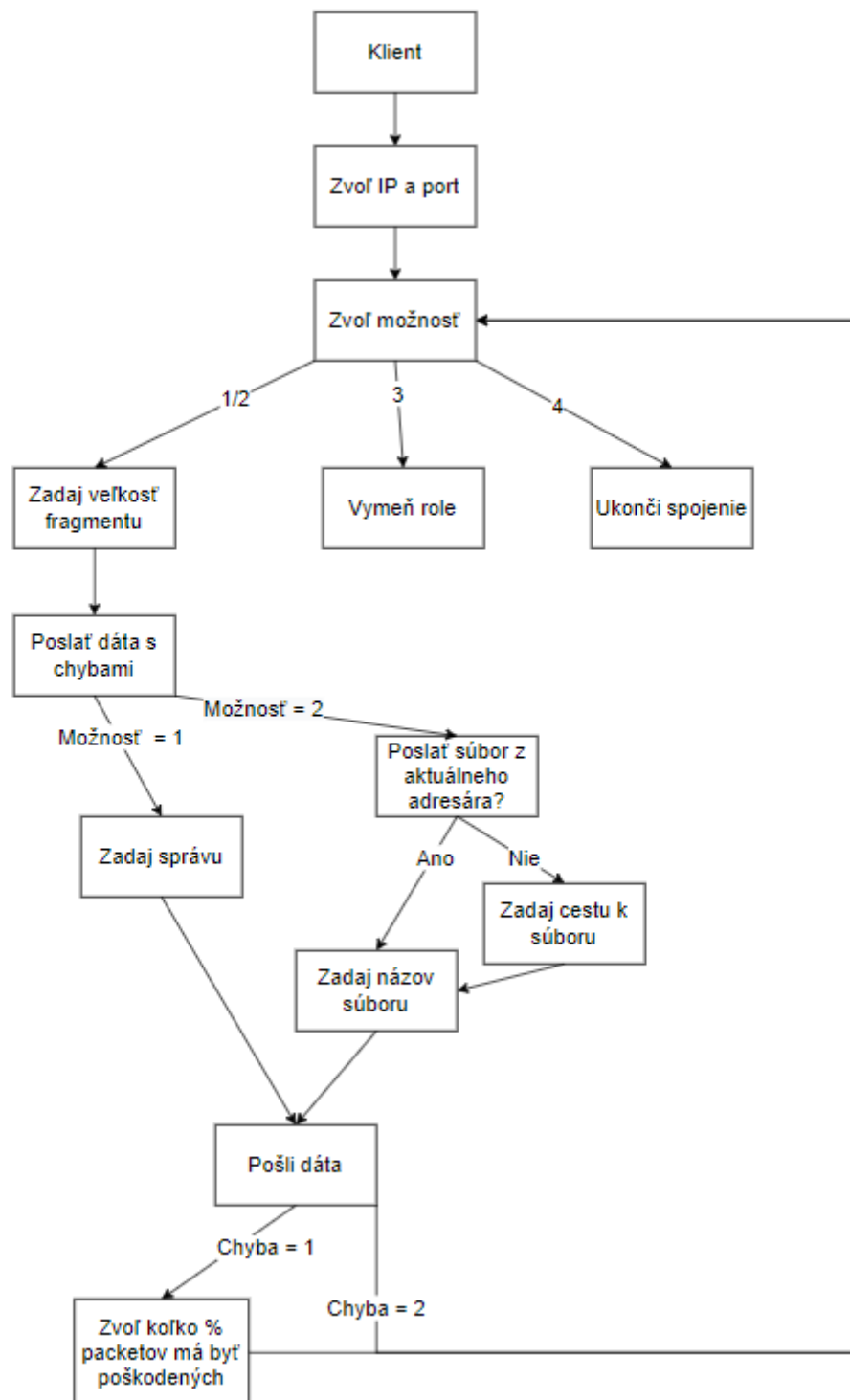
Ukončenie spojenia: Klient pošle správu na ukončenie spojenia a čaká na ACK, v prípade, že ACK nepríde, ukončí spojenie s výpisom, že musel ukončiť spojenie aj tak. V opačnom prípade, ukončí spojenie korektne.

Send_message()

Táto funkcia slúži na posielanie dát serveru. Najprv vygeneruje čísla chybných packetov, pokiaľ je zvolená možnosť, že klient chce poslať dáta s chybami. Následne prejde do nekonečného cyklu, kde posiela dáta o zvolenej veľkosti, pokým počet odoslaných packetov sa nerovná počtu všetkých packetov, ktoré mal odoslať. V prípade, že od servera prišiel na dáta ACK, klient posiela ďalší packet, v opačnom prípade klient posiela znova rovnaký packet, pokým nepríde ACK.

Simulácia chyby: Simulácia chyby sa deje v dátovej časti, najprv sa vypočíta crc z korektných dát, následne sa dáta zmenia a pošlú sa. Na strane servera sa porovná prijaté crc a vypočítané crc z prijatých dát, ak sa zhodujú server pošle ACK, ak nie, pošle NACK.

Ako používať klient stranu

Server:

Server neustále počúva požiadavky klienta a na to reaguje, v prípade, že príde typ správy:

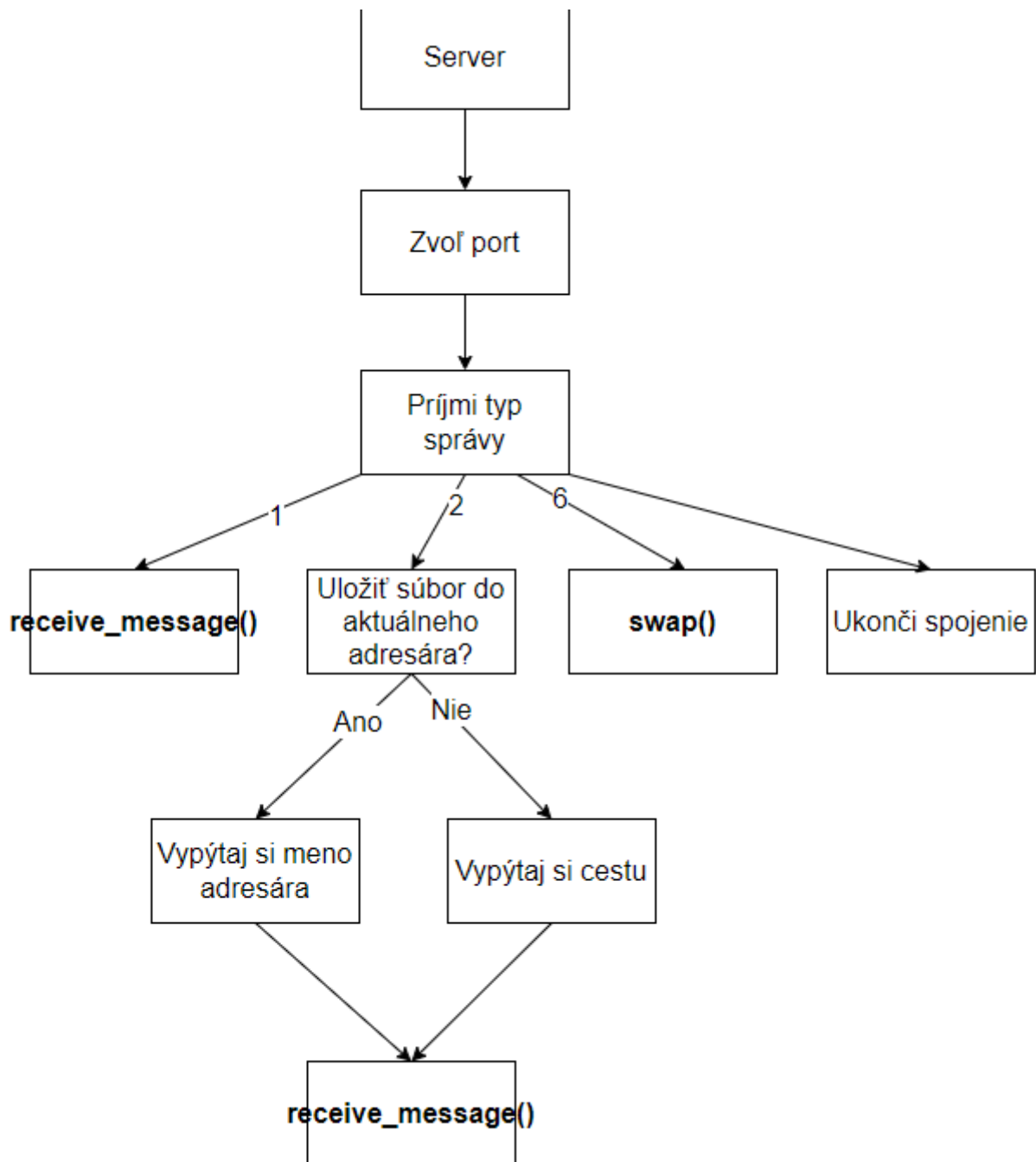
- 1 -> server prechádza do funkcie **receive_data()**
- 2 -> server si vypýta umiestnenie súboru a prejde do funkcie **receive_data()**
- 5 -> server odošle ACK na keep_alive správu
- 6 -> server prejde do funkcie **swap()**
- 7 -> server ukončí spojenie

Server na každú správu odpovedá ACK, odpovedá NACK iba v prípade, že prišli chybné dáta.

Receive_data()

V tejto funkcii server prijíma dáta a postupne si ich zapisuje pokiaľ prišli v poriadku. Server porovnáva prijaté crc s vypočítaným crc z prijatých dát. V prípade, že sa crc nezhodujú, server posielá NACK a nezapisuje si nič. V opačnom prípade server pošle ACK a zapíše si prijaté dáta.

Ako používať server stranu

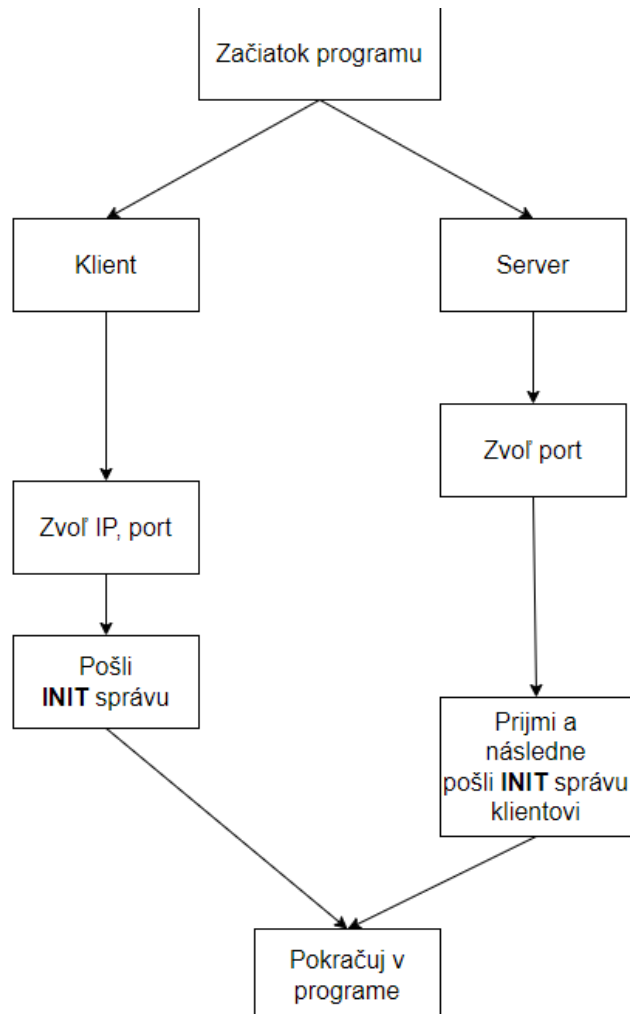

Použité knižnice

- Socket
- Threading – na keep alive
- Zlib – výpočet crc
- Struct – na zakódovanie hlavičiek podľa požadovanej veľkosti a formátu
- Random – na vygenerovanie náhodných chybných packetov
- Math – na math.ceil()
- Os – na zadávanie absolútnych ciest
- Sys – na výpis počtu keep alive do jedného riadku
- Time – posielanie každých 5 sekúnd

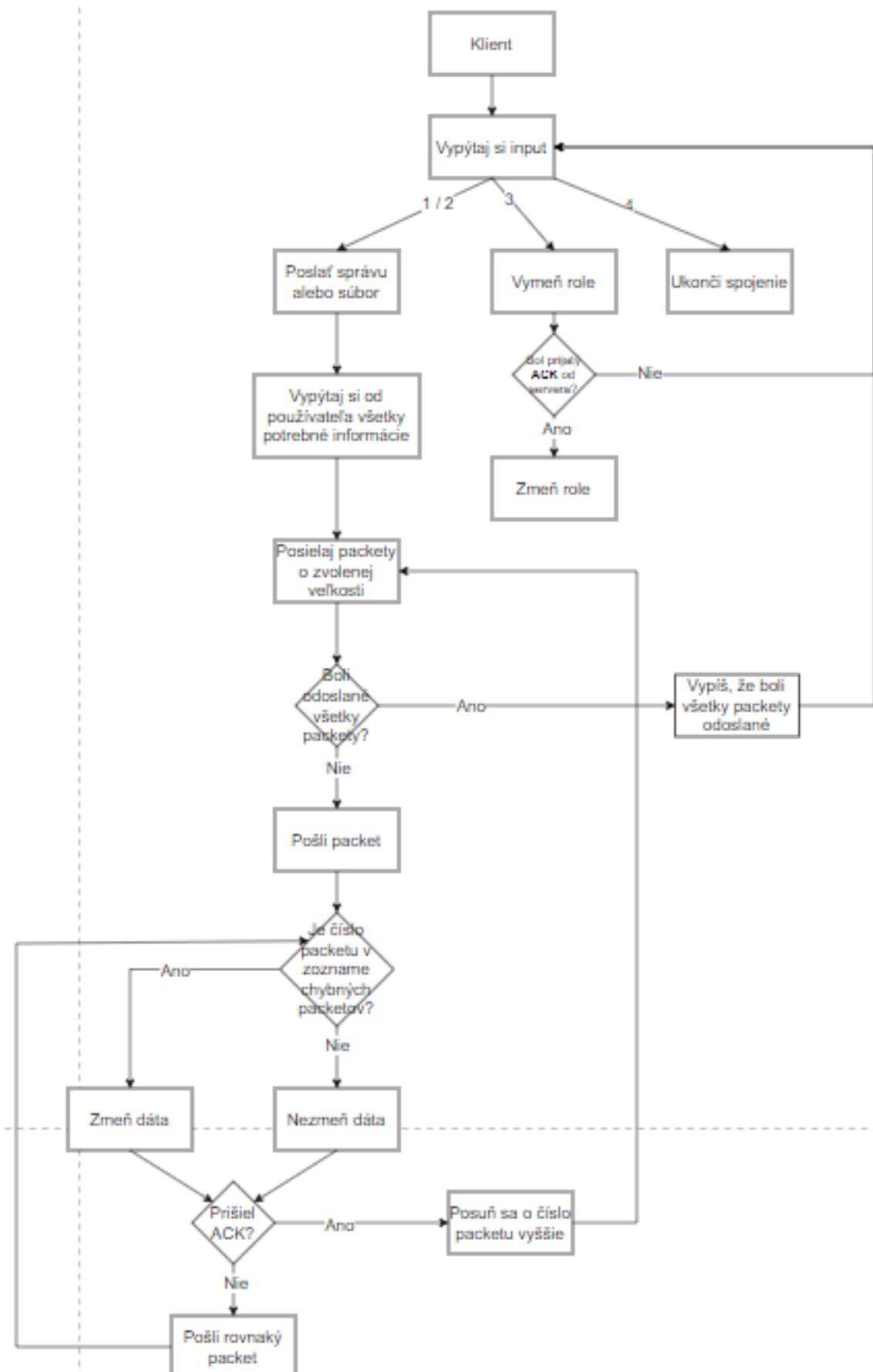
Flowchart

Inicializácia spojenia

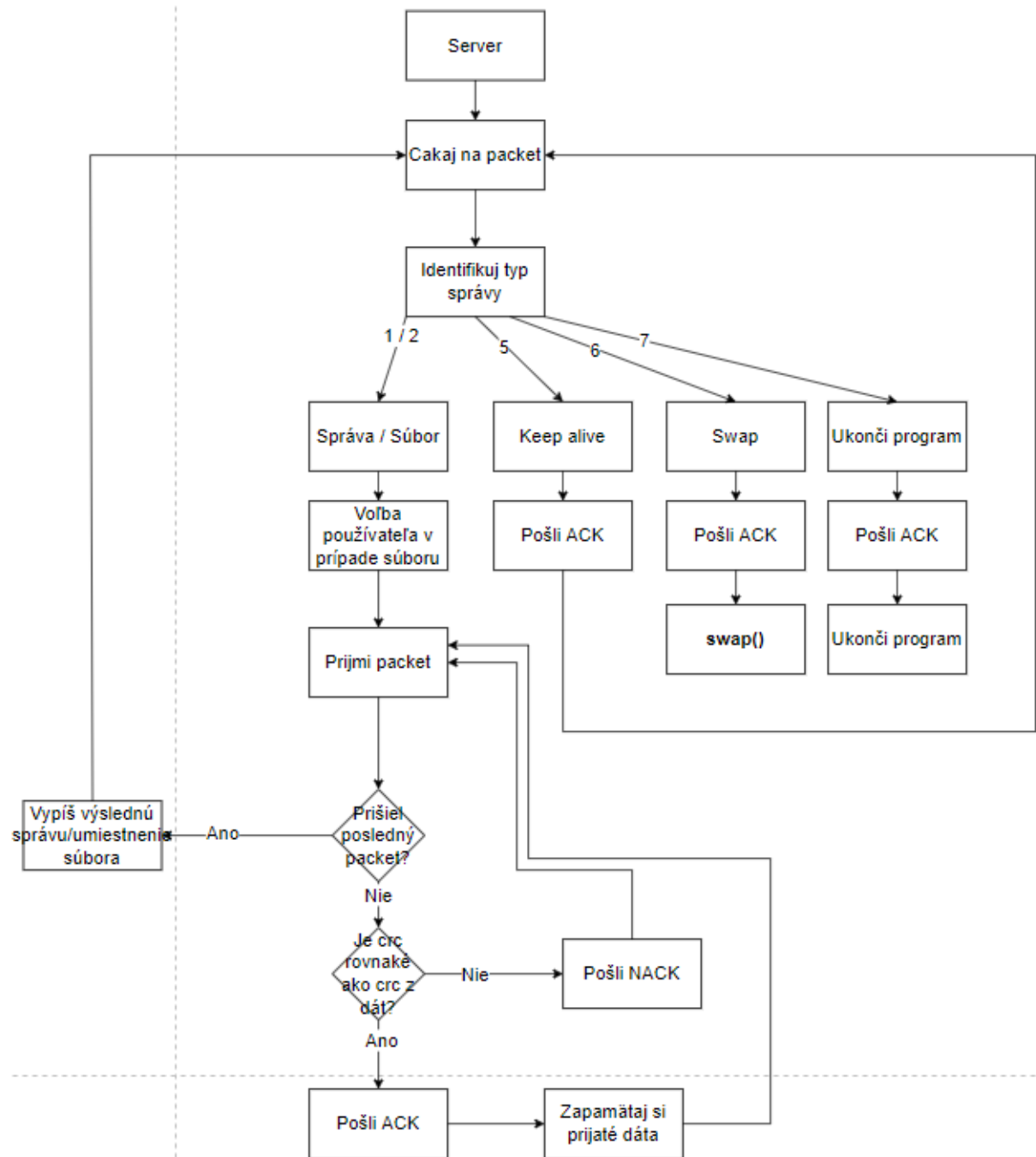

Klient – do flowchartu nebudem opäť dávať voľby používateľa, ktoré sú spomenuté vyššie

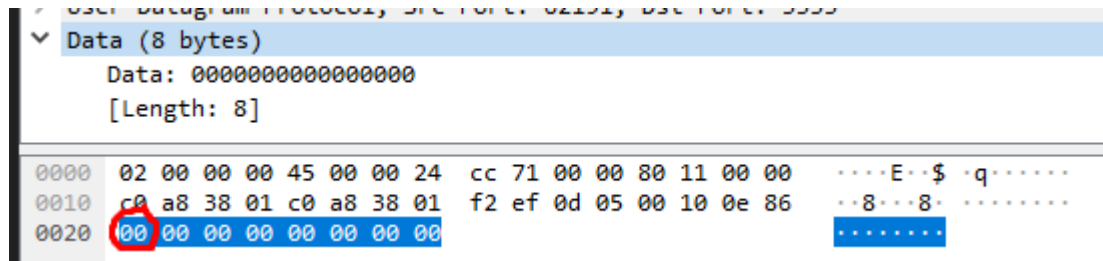
Server – rovnako ako pri klientovi nebudem vo flowcharte znázorňovať voľby používateľa

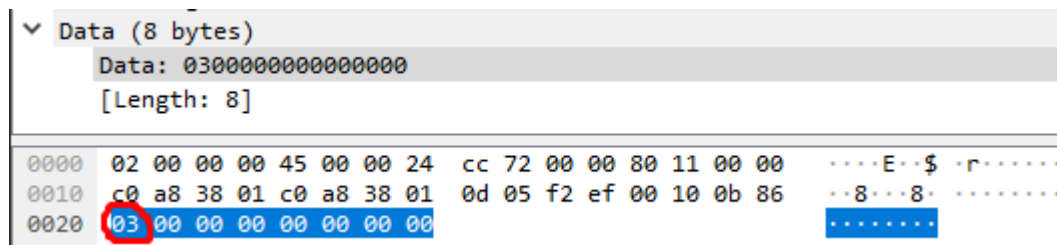
Wireshark

Inicializácia spojenia:

17	6.953986	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40	62191 → 3333	Len=8
18	6.954197	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40	3333 → 62191	Len=8

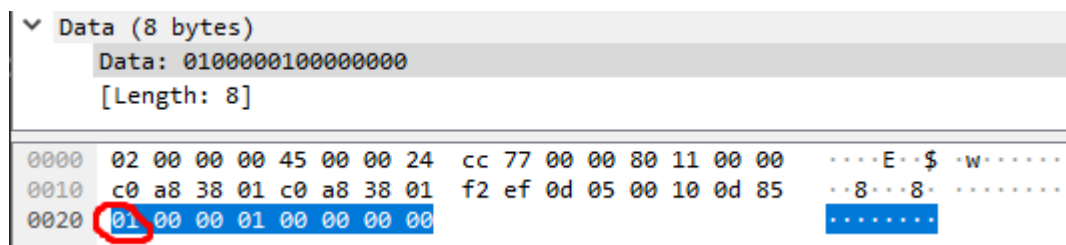

V červenom krúžku je typ správy INIT

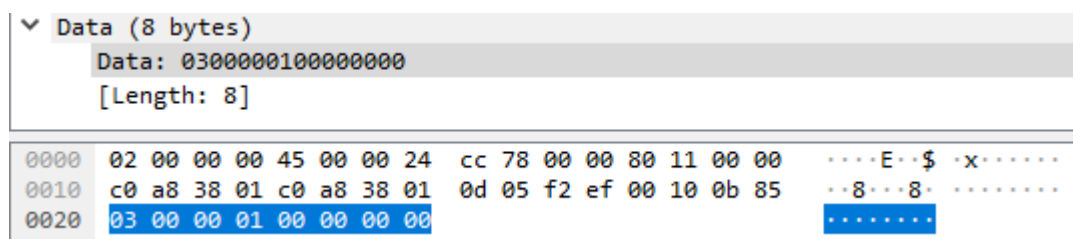

Server odpovedal správou typu 3 -> ACK

Poslanie správy:

Typ správy 1 -> MSG a zároveň na 4. bajte môžeme vidieť 1, to znamená, že má prísť dokopy 1 packet.

Server odpovedal ACK

Data (12 bytes)																	
Data: 01000001ab182acc416a6f68																	
[Length: 12]																	
0000	02	00	00	00	45	00	00	28	cc	79	00	00	80	11	00	00	....E..(.y.....
0010	c0	a8	38	01	c0	a8	38	01	f2	ef	0d	05	00	14	86	c5	..8...8. ....
0020	01	00	00	01	ab	18	2a	cc	41	6a	6f	68					.....*. Ajo

Poslanie 1. packetu v správe, tu už je možné vidieť číslo packetu, za tým 4 bajty crc a za tým data

▼ Data (8 bytes)

Data: 0400000000000000

[Length: 8]

0000	02 00 00 00 45 00 00 24	cc 7a 00 00 80 11 00 00	....E..\$.z.....
0010	c0 a8 38 01 c0 a8 38 01	0d 05 f2 ef 00 10 0a 86	..8...8. ....
0020	04 00 00 00 00 00 00 00		.....

V tomto prípade bola simulovaná chyba, takže server odpovedal typom správy 4 -> NACK

Data (12 bytes)																	
Data: 01000001ab182acc61686f6a																	
[Length: 12]																	
0000	02	00	00	00	45	00	00	28	cc	7b	00	00	80	11	00	00	....E..(.{.....
0010	c0	a8	38	01	c0	a8	38	01	f2	ef	0d	05	00	14	66	c5	..8...8. ....f.
0020	01	00	00	01	ab	18	2a	cc	61	68	6f	6a					.....*. ahoj

Tu môžeme pozorovať opätovné poslanie packetu s číslom 1 a teraz už so správnymi dátami

Keep alive

Data (8 bytes)																	
Data: 0500000100000000																	
[Length: 8]																	
0000	02	00	00	00	45	00	00	24	cc	73	00	00	80	11	00	00	....E..\$.s.....
0010	c0	a8	38	01	c0	a8	38	01	f2	ef	0d	05	00	10	09	85	..8...8. ....
0020	05	00	00	01	00	00	00	00									.....

Klient poslal typ správy 5 -> KPA

Fedor Viest
ID: 103177

Data (8 bytes)				
Data: 0300000000000000				
[Length: 8]				
0000	02 00 00 00 45 00 00 24	cc 74 00 00 80 11 00 00	....E..\$.t.....	
0010	c0 a8 38 01 c0 a8 38 01	0d 05 f2 ef 00 10 0b 86	..8...8.....	
0020	03 00 00 00 00 00 00 00		.....	

Server odpovedal 3 -> ACK

Posielanie súboru:

1667 608.183198	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	57 62191 → 3333 Len=25
1684 617.492977	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40 3333 → 62191 Len=8

Inicializácia poslania súboru

Data (25 bytes)				
Data: 0200023700000000506f6c796d6f7266697a6d75732e6a7067				
[Length: 25]				
0000	02 00 00 00 45 00 00 35	cd 63 00 00 80 11 00 00	....E..5.c.....	
0010	c0 a8 38 01 c0 a8 38 01	f2 ef 0d 05 00 21 51 df	..8...8.....!Q.	
0020	02 00 02 37 00 00 00 00	50 6f 6c 79 6d 6f 72 66	...7.... Polymorf	
0030	69 7a 6d 75 73 2e 6a 70	67	izmus.jp g	

Typ správy -> 2, počet packetov -> 237(hex) = 567(dec), crc -> 4 bajty, zatiaľ 0, keďže ide o inicializačnú správu, dáta -> názov súboru

Data (8 bytes)				
Data: 0300023700000000				
[Length: 8]				
0000	02 00 00 00 45 00 00 24	cd 64 00 00 80 11 00 00	....E..\$.d.....	
0010	c0 a8 38 01 c0 a8 38 01	0d 05 f2 ef 00 10 09 4f	..8...8.....0	
0020	03 00 02 37 00 00 00 00		...7....	

Server odpovedal ACK

1667 608.183198	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	57 62191 → 3333 Len=25
1684 617.492977	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40 3333 → 62191 Len=8
1685 617.514317	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	1040 62191 → 3333 Len=1008
1686 617.514444	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40 3333 → 62191 Len=8
1687 617.546051	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	1040 62191 → 3333 Len=1008
1688 617.546341	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40 3333 → 62191 Len=8
1689 617.592194	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	1040 62191 → 3333 Len=1008
1690 617.592393	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40 3333 → 62191 Len=8
1691 617.639823	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	1040 62191 → 3333 Len=1008
1692 617.640089	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40 3333 → 62191 Len=8
1693 617.641046	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	1040 62191 → 3333 Len=1008
1694 617.641225	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40 3333 → 62191 Len=8
1695 617.642530	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	1040 62191 → 3333 Len=1008
1696 617.642840	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40 3333 → 62191 Len=8

Od packetu číslo 1685 sa začali posilať dáta o veľkosti 1000B + 8B hlavička

Data (1008 bytes)			
Data: 020000018d2ebd0189504e470d0a1a0a000000d494844520000021c000001bb08060000 [Length: 1008]			
0020	02 00 00 01 8d 2e bd 01	89 50 4e 47 0d 0a 1a 0a	.....PNG....
0030	00 00 00 0d 49 48 44 52	00 00 02 1c 00 00 01 bb	....IHDR .....
0040	08 06 00 00 00 88 0f 4c	b7 00 00 20 00 49 44 41	.....L ... IDA
0050	54 78 01 ec bd 67 70 5c	59 76 a5 5b ff 34 7a 0a	Tx...gp\ Yv[.4z.
0060	85 42 8a d0 0b 49 21 45	3c 29 42 7e 14 ea 96 a6	.B...I!E <)B~....
0070	47 6a 69 ba ba ab ba bb	ba 7c d1 5b 78 ef 7d c2	Gji..... .[x].
0080	a6 43 c2 db 84 f7 20 bc	37 24 08 d0 80 84 f7 1e	.C.... 7\$.....

Červenou je typ správy, zelenou číslo packetu, keďže je to prvý, tak 1, oranžovým crc a ostatné sú prenášané dáta

2853	640.959874	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	386	62191 → 3333 Len=354
2854	640.960046	192.168.56.1	192.168.56.1	UDP	40	3333 → 62191 Len=8

Tu vidno posledný packet prenášaný spolu s potvrdením o prijatí. Ako je možné vidieť, jeho veľkosť je 354B a nie 1008B

Data (354 bytes)			
Data: 02000237667afdc87404391d0487311b8385a93076d3b52b7cdb3431eebb8197059b976a... [Length: 354]			
0020	02 00 02 37 66 7a fd c8	74 04 39 1d 04 87 31 1b	...7fz... t.9...1.
0030	83 85 a9 30 76 d3 b5 2b	7c db 34 31 ee bb 81 97	...0v...+ .41....
0040	05 9b 97 6a 5e f2 2c 03	8d d9 0f 7f 59 ac f8 47	...j^.,. ....Y..G
0050	be a2 f8 b8 af ce e8 4a	89 9a 46 fd 78 7a 5f 52	.....J ..F.xz_R
0060	89 8d 39 e7 b5 e5 75 05	12 6c a5 a5 2a 8d 12 4a	..9...u. .l...*.J
0070	5a aa 00 0d bf cc 1b 43	cb 6c 7a ba 3d ce 73 d2	Z.....C .lz...s.
0080	29 b7 e0 d9 48 4f b3 45	f8 17 0b 78 f1 c0 e1 80	)...HO.E ...x....

Číslo packetu je teraz 237(hex) = 567(dec) -> posledný packet

Výmena rolí

Data (8 bytes)			
Data: 0600000000000000 [Length: 8]			
0000	02 00 00 00 45 00 00 24	d3 3d 00 00 80 11 00 00	...E..\$. =.....
0010	c0 a8 38 01 c0 a8 38 01	f2 ef 0d 05 00 10 08 86	..8...8. ....
0020	06 00 00 00 00 00 00 00		.....

Typ správy od klienta -> 6 SWAP

Data (8 bytes)			
Data: 0300000000000000 [Length: 8]			
0000	02 00 00 00 45 00 00 24	d3 3e 00 00 80 11 00 00	...E..\$.>.....
0010	c0 a8 38 01 c0 a8 38 01	0d 05 f2 ef 00 10 0b 86	..8...8. ....
0020	03 00 00 00 00 00 00 00		.....

Server potvrdil -> ACK

Koniec spojenia

Data (8 bytes)			
Data: 0700000000000000			
[Length: 8]			
0000	02 00 00 00 45 00 00 24	d3 5b 00 00 80 11 00 00	....E..\$. [.....
0010	c0 a8 38 01 c0 a8 38 01	c1 16 0d 05 00 10 39 5f	..8...8. ....9_
0020	07 00 00 00 00 00 00 00		.....

Klient poslal typ správy 7 -> END

Data (8 bytes)			
Data: 0300000000000000			
[Length: 8]			
0000	02 00 00 00 45 00 00 24	d3 5c 00 00 80 11 00 00	....E..\$. \.....
0010	c0 a8 38 01 c0 a8 38 01	0d 05 c1 16 00 10 3d 5f	..8...8. ....=_
0020	03 00 00 00 00 00 00 00		.....

Server poslal ACK